

การจัดการศึกษาต่อเนื่อง

รูปแบบกลุ่มสนใจ

หลักสูตร สเปรย์ตะไคร้หอมไล่ยุง

Mosquito repellent spray

กลุ่มอาชีพ เฉพาะทาง จำนวน 3 ชั่วโมง

ผู้อนุมัติหลักสูตร

(นางสาวพวงสุวรรณ พันธุ์มะม่วง)

ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอบ้านบึง

หลักสูตร สเปย์ตะไคร้หอมไล่ยุง จำนวน 3 ชั่วโมง

กลุ่มอาชีพ ☐ เกษตรกรรม ☐ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ☐ พาณิชยกรรมและการบริการ
☒ เฉพาะทาง ☐ อุตสาหกรรม

~~~~~

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี

ความเป็นมาของหลักสูตร

จากสถานการณ์โรคไข้เลือดออกที่มีการระบาดอยู่ทั่วประเทศ และเป็นปัญหาด้านสาธารณสุขที่สำคัญส่งผลกระทบต่อมามากมาย เช่น เป็นภาระของครอบครัว ผลต่อการเรียน ต่อการทำงานและค่าใช้จ่ายในการรับบริการการรักษาพยาบาล และค่าใช้จ่ายของครอบครัวผู้ป่วย ตลอดจนอาจทำให้ผู้ป่วยเสียชีวิตก่อนวัยอันควร ด้วยเหตุนี้ ปัญหาโรคไข้เลือดออก จึงเป็นปัญหาสำคัญที่เราทุกคนในสังคม ควรช่วยกันป้องกันแก้ไข อย่างจริงจัง เพื่อลดปัญหาการแพร่ระบาดของโรคไข้เลือดออกในประเทศไทย และเพื่อลดผลกระทบทางสังคม เศรษฐกิจ และสุขภาพของประชาชนจากการแพร่ระบาดของโรคไข้เลือดออก ตั้งแต่ระดับครัวเรือน ชุมชน จนถึงระดับชาติ ทั้งที่มีการรณรงค์ ป้องกัน ควบคุมโรคไข้เลือดออกโดยการควบคุมลูกน้ำยุงลาย ทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำ ยุงลาย อย่างต่อเนื่อง

ดังนั้น ทาง กศน.ตำบลหนองซาก ได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว จึงได้จัดการศึกษาต่อเนื่องรูปแบบกลุ่มสนใจ สเปย์ตะไคร้หอมไล่ยุงขึ้น ซึ่งเป็นการแปรรูปสมุนไพรที่มีอยู่แล้วในท้องถิ่นนำมาใช้ประโยชน์ในการไล่ยุง ป้องกันยุง และแมลงอื่น ๆ กัดประชาชนได้ใช้สเปย์ตะไคร้หอมไล่ยุงที่ปลอดภัย ราคาถูก และยังสามารถทำได้เองในครัวเรือน เพื่อลดรายจ่ายในครอบครัวอีกด้วย ซึ่งคุณสมบัติของตะไคร้หอมมีหลายอย่าง เช่น ช่วยไล่ยุง ขับเหงื่อ เป็นยาบำรุง (สมยศ จารุวิจิตรวัฒนา และคณะ 2525) สารสำคัญในการออกฤทธิ์ไล่ยุงและแมลงของตะไคร้หอมคือ camphor (2,3), cineol (4-6) eugenol (7-10) linalool (11) ,citronellal,citral (8) มีการทดลองทางคลินิกใช้ในการไล่ยุง โดยทางคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ได้ใช้ครีมที่มีส่วนผสมของน้ำมันหอมระเหยตะไคร้หอม 17% พบว่ามีฤทธิ์ไล่ยุงได้นาน 3 ชั่วโมง สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ได้ทดลองประสิทธิภาพป้องกันยุงกัดของครีมที่มีส่วนผสมตะไคร้หอม 20% พบว่ามีฤทธิ์ไล่ยุงได้นานประมาณ 2 ชั่วโมง ขึ้นไป (ศศิธร วสุวัตและคณะ, 2533, หน้า 62) ในมะกรูดมีน้ำมันหอมระเหยอยู่มาก มีกลิ่นฉุน จึงสามารถนำไปไล่แมลงบางชนิดได้ เช่น มอด และมด ที่อยู่ในข้าวสาร นอกจากนี้มะกรูดยังใช้ในการไล่ยุงและกำจัดลูกน้ำได้ นำเปลือกมาตากแห้งและเผาไฟจะช่วยไล่ยุงได้ดี

หลักการของหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรที่เน้นการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ ที่เน้นการบูรณาการเนื้อหาสาระภาคทฤษฎีควบคู่ไปกับการฝึกปฏิบัติจริง ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพได้จริงอย่างมีคุณภาพและมีคุณธรรมจริยธรรม
2. เป็นหลักสูตรที่เน้นการดำเนินงานร่วมกับเครือข่าย สถานประกอบการ เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพ
3. เป็นหลักสูตรที่เน้นการใช้ศักยภาพ 5 ด้านในการประกอบอาชีพ ได้แก่ ศักยภาพด้านทรัพยากร ภูมิอากาศ ภูมิประเทศและทำเลที่ตั้ง ศิลปวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิต และด้านทรัพยากรมนุษย์

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพการทำสเปย์ตะไคร้หอมไล่ยุง สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง มั่งคั่ง

2. เพื่อให้ผู้เรียนตัดสินใจประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม
3. เพื่อให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพ
4. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและฝึกทักษะการบริหารจัดการในอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. เพื่อให้ผู้เรียนมีโครงการประกอบอาชีพเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาอาชีพของตนเอง

กลุ่มเป้าหมาย

มี 2 กลุ่มเป้าหมาย คือ

1. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
2. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

จำนวน 3 ชั่วโมง

ภาคทฤษฎี 1 ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ 2 ชั่วโมง

รวม 3 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทำสเปรย์ตะไคร้หอมไล่ยุง	ผู้เรียนมีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทำสเปรย์ตะไคร้หอมไล่ยุง	1.แนะนำถึงการใช้วัตถุดิบเพื่อนำมาใช้ทำสเปรย์ตะไคร้หอมไล่ยุง 2.กระบวนการทำสเปรย์ตะไคร้หอมไล่ยุง	วิทยากรบรรยายให้ความรู้	1	
2	ขั้นตอนการทำสเปรย์ตะไคร้หอมไล่ยุง	1.สามารถทำสเปรย์ตะไคร้หอมไล่ยุง 2.ผู้เรียนสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้ 3.ผู้เรียนสามารถนำไปประกอบอาชีพได้	1.การเตรียมตัวก่อนการทำสเปรย์ตะไคร้หอมไล่ยุง 2.ขั้นตอนการทำสเปรย์ตะไคร้หอมไล่ยุง	วิทยากรบรรยายให้ความรู้ การสาธิต และการปฏิบัติ		2

สื่อการเรียนรู้

1. สิ่งพิมพ์ ชุดตำรา ใบงาน ใบความรู้
2. เครื่องมือ / อุปกรณ์
3. ผู้ประกอบการ / ผู้รู้

การวัดผลประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
2. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้และจบหลักสูตร

เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
3. มีผลงานที่มีคุณภาพ

เงื่อนไขการจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60

เอกสารหลักฐานการศึกษาที่จะได้รับหลังจบหลักสูตร

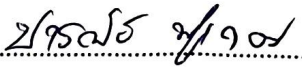
1. หลักฐานการประเมินผล

การเทียบโอน (ไม่มี)

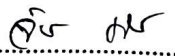
..........ผู้เสนอหลักสูตร
(นางสาวณัฐธยาน์ หวังเคียงกลาง)
ตำแหน่ง ครู กศน.ตำบล

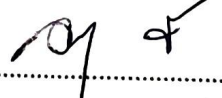
คณะกรรมการพิจารณาหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง

..........ประธานกรรมการ/ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอ
(นางสาวพวงสุวรรณ พันธุ์มะม่วง)

..........ผู้เชี่ยวชาญ(วิทยากร)
(นางปารณีย์ พุกเกษม)

..........ประธาน/คณะกรรมการสถานศึกษา
(นายอนันต์ ปรีชาชาติ)

..........ข้าราชการ/ครู/ครูผู้ช่วย
(นางจันทน์ กิ่งไทรงวม)

..........กรรมการและเลขานุการ/งานการศึกษาต่อเนื่อง
(นางสาวอมรา พวงภู)

ตารางหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง (รูปแบบกลุ่มสนใจ) หลักสูตร 3 ชั่วโมง
วิชา การทำสเปรย์ตะไคร้หอมไล่ยุง ในวันที่ 31 มกราคม 2563
สถานที่จัด ณ กศน.ตำบลหนองซาก อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี

วัน เดือน ปี	เวลา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	หมายเหตุ
31 มกราคม 2563	09.00 น. - 10.00 น.	1.แนะนำถึงการใช้วัตถุดิบและวัสดุอุปกรณ์เพื่อนำมาใช้ทำสเปรย์ตะไคร้หอมไล่ยุง เช่น ตะไคร้หอม ผีวมะกรูด เอทิลแอลกอฮอล์ การบูร โพลีแกว และขวดสเปรย์ 2.ประโยชน์ของสเปรย์ตะไคร้หอมไล่ยุง	เรียนวันละ 3 ชม.
	10.00 น. - 12.00 น.	1.การเตรียมตัวก่อนการทำสเปรย์ตะไคร้หอมไล่ยุง 2.ขั้นตอนการทำสเปรย์ตะไคร้หอมไล่ยุงเริ่มจากหั่นตะไคร้หอมเอาเฉพาะลำต้น 100 กรัม ผีวมะกรูด 50 กรัม แล้วห่อผ้าขาวบาง ใส่ลงในโพลีแกว เติมแอลกอฮอล์ (เอทิลแอลกอฮอล์) 1 ลิตร เทใส่โพลีแกว ใส่การบูร 10 กรัม ปิดฝาให้สนิท หมักไว้ 7 วัน ระหว่างที่หมักต้องเขย่าโพลีแกวทุกวัน เมื่อครบกำหนดกรองเอาแต่น้ำนำมาบรรจุขวดสเปรย์ แล้วติดฉลาก ว่า สเปรย์ตะไคร้หอมกันยุง เพื่อป้องกันความปลอดภัย 3. การนำสินค้าขายออนไลน์	

ลงชื่อ ..... ๒/๕๐๖ ๗/๖๘ ..... วิทยากร
(นางปารณีย์ พุเกษม)

ลงชื่อ..... นงน.....
(นางสาวพวงสุวรรณ พันธุ์มะม่วง)
ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอบ้านบึง